

LA DUMINICA A PATRA DUPĂ RUSALII: SLUGA SUTAȘULUI.
(MATEI 8, 5-13)

Din Sfintele Evanghelii știm că întreaga viață a Mântuitorului s-a desfășurat în hotarele Palestinei, în cele două provincii ale ei: Iudeea și Galileea. Aici S-a născut, aici a învățat, aici a făcut cele mai multe minuni. Lucru firesc. Poporul evreu era pregătit prin Lege și Prooroci pentru primirea Evangheliei, pe când popoarele păgâne, închinătoare de idoli, n-ar fi putut înțelege dumnezeiasca învățătură, fără oarecare pregătire. De aceea, Mântuitorul, când îi trimite pe ucenici, le spune: „În casa păgânilor să nu intrați.” A făcut totuși Domnul și printre păgâni două minuni: a vindecat pe fiica cananeencei și pe sluga sutașului din Sfânta Evanghelie de astăzi.

Ne aducem aminte de întâmplarea cu cananeanca. Mântuitorul trecea prin părțile Feniciei și o femeie păgână a început să strige în urma Lui: „Miluiește-mă, Doamne, fiica mea rău se chinuiește de diavol!” Dar Domnul Își vede de drum, parcă nici n-o aude. La strigătul neconținut al femeii, intervin și Apostolii: „Slobozește-o, Doamne!” Atunci, El le răspunde: „Nu sunt trimis decât numai la oile cele pierdute ale casei lui Israil...”

Sutașul din Evanghelia de astăzi și el este păgân, ofițer roman, mai mare peste o sută de oameni. Pe când Mântuitorul intra în Capernaum, se apropie de El sutașul rugându-L: „Doamne, sluga mea zace în casă bolnavă, chinându-se cumplit.” Lucru minunat, însă, Mântuitorul nu tace, nu-l respinge ca pe cananeancă, nici nu-l întreabă: „Crezi că pot Eu face

aceasta?”, cum de obicei îi întreba pe evrei. Domnul îi răspunde îndată: „Voi veni și-l voi vindeca.” Ce s-a întâmplat? Nu știa Mântuitorul că sutașul este păgân? Știa, cum să nu știe. Atunci cum a fost rugăciunea sutașului, încât Mântuitorul Se grăbește să i-o îndeplinească? Este foarte însemnat să știm acest lucru, pentru că, iată, nici nouă, care suntem creștini, nu ni se îndeplinesc așa de repede rugăciunile, așa cum i s-au împlinit acestui păgân.

Rugăciunea sutașului ascunde o taină, de aceea a fost așa de repede ascultată. Să cercetăm, frați creștini, să aflăm și noi această taină, ca să știm cum să ne facem rugăciunile către Dumnezeu, pentru a fi grabnic împlinite.

Să ne uităm mai îndeaproape la sutaș. Ce face el când aude răspunsul plin de nădejde al Domnului: „Voi veni și-ți voi vindeca sluga.” Saltă, se bucură? Nicidecum! Ci iată ce răspunde: „Doamne, Tu știi că eu sunt păgân și că Legea evreiască socoate spurcați pe păgâni și pe cei ce se ating de ei; cum dar să intri în casa mea? O să vadă oamenii că intri la un păgân și o să se tulbure, socotindu-Te stricător al Legii. Nu, Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperișul casei mele.” Ciudat răspuns, minunate cuvinte! Mult I-a plăcut Domnului această nevrednicie și a lăudat-o cândva. Un vameș și un fariseu se duseseră la templu să se roage. Fariseul se lăuda cu faptele sale bune, pe când vameșul nu se socotea vrednic nici ochii să și-i ridice la cer. Ci cu capul plecat se bătea în piept zicând: „Milostiv fii mie păcătosului!” Mai îndreptat s-a întors acasă vameșul cel păcătos, zice Domnul, decât fariseul cel drept, dar lăudăros.

„Nu sunt vrednic, Doamne”, răspunde sutașul. Cu dreptate, va zice poate cineva, fiindcă era păgân și idolatru. Pe când evreii, care credeau în Dumnezeu, precum și noi creștinii de azi, putem nădăjdui la oarecare vrednicie înaintea lui Dumnezeu. Dar oare ce însemnează a avea vrednicie? Ce însemnează a fi vrednic înaintea lui Dumnezeu? Ne răspunde Însuși Domnul: „Când veți face toate cele ce vi s-au poruncit, să ziceți: slugi netrebnice suntem, că ceea ce eram datori să facem, am

făcut.” (Luca 17, 10). Deci când vom împlini toate cele poruncite de Dumnezeu, încă nu avem nici o vrednicie, pentru că ne-am făcut datoria; ca să fim vrednici trebuie să facem mai mult decât suntem datori. Să ne uităm acum la noi. Ne poruncește Domnul în Sfânta Evanghelie: „Trăiți în curăție, că și numai cu gândul și cu privirea te poți spurca.” Iar dacă privim la lumea de azi, trebuie să-ți pui mâna la ochi de multă nerușinare care se vede pretutindeni. „Nu vă jurați strâmb, ne poruncește iarăși Domnul, ci să fie cuvintele voastre, ce este da, da, și ce este nu, nu.” Iar creștinii se amăgesc unii pe alții, jură strâmb, umblă în judecăți nedrepte și mint cu nerușinare. „Iubiți-vă unii pe alții, iubiți și pe cei ce vă urăsc și pe vrăjmași, trăiți în pace”, ne poruncesc Sfintele Evanghelii; iar între creștini este ură, vrăjmășie, răzbunare. Nu mai înșir și celelalte porunci sfinte, pentru că pe toate le călcăm. Nu numai că nu împlinim ceea ce suntem datori, ci și vinovați suntem de multe păcate. Atunci unde este vrednicia noastră? Nu avem nici una! Nu suntem vrednici nici soarele să ne lumineze, zice un mare părinte al Bisericii, necum să primim vreun dar de la Dumnezeu. Nu suntem vrednici, dar de mila și de ajutorul lui Dumnezeu nu ne putem lipsi. Fără de El nu suntem nimic. De aceea să cerem de la Dumnezeu cele de trebuință pentru viață, dar să cerem cu smerenie, ca sutașul: „Doamne, nu sunt vrednic să-mi dai ceea ce cer, nu am nici o vrednicie; însă mă rog nădăjduind la mila Ta cea mare!” Fericită este această nevrednicie, care a învrednicit pe vameș de iertare și pe sutaș de vindecarea slugii sale. Simțământul nevredniciei sale, smerenia, cum o numesc Sfinții Părinți, aceasta a fost una din tainele rugăciunii sutașului. Și nu a fost numai aceasta.

Dar să ascultăm mai departe pe sutaș: „Nu sunt vrednic, Doamne, să intri la mine în casă, dar nici nu-i nevoie să te ostenești pentru acest lucru. Eu știu din practică. Că am sub stăpânirea mea o sută de oameni și când zic unuia: «Du-te!», se duce, și altuia: «Vino!», vine; iar slugii mele de-i zic: «Fă aceasta!», face. Așa și Tu, Doamne, fiindcă ești Atotputernic și toate ascultă de Tine, poruncește bolii să se ducă de la sluga mea și

se va duce; și sănătății să vină și va veni; poruncește numai cu cuvântul și se va tămădui sluga mea!”

Auzind Domnul aceste cuvinte, S-a minunat și mai mult și i-a zis sutașului: „Mare este credința ta!” Apoi a adăugat către cei de față: „Nici în Israil n-am aflat atâta credință!” Cum, nici în Israil! Oare apostolii, care erau toți israeliteni, nu aveau credința sutașului? Să vedem. Într-o noapte ucenicii erau singuri cu corabia pe lacul Ghenisaret și deodată văd pe valurile înfuriate pe Învățătorul lor apropiindu-Se și pășind pe valuri ca pe uscat. „Doamne, strigă Petru cel plin de credință, dacă ești Tu, zi să vin la Tine pe apă.” „Vină!” Îl cheamă Domnul și Petru pornește călcând peste valuri, dar nu mult, pentru că începe să se afunde. „Doamne, scapă-mă că mă înec” strigă el, iar Domnul apucându-l de mână îi zice: „Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?” Vedeți că-i mai mare credința sutașului decât a lui Petru? Acestuia Domnul îi zice: „puțin credinciosule”, iar despre sutaș: „Nici în Israil n-am aflat atâta credință.” Într-adevăr, sutașul era atât de convins că Învățătorul îi poate tămădui sluga încât îi spune: „Nu-i nevoie, Doamne, să mergi la bolnav, ca să te atingi de el; poruncește numai cu cuvântul și boala va fugi de la dânsul.” Și, zice Evanghelia: „S-a tămăduit sluga sa în acel ceas.”

Iată, fraților, a doua taină a rugăciunii sutașului: credința neîndoielnică, neclătită. „Toate sunt cu puțință celui ce crede”, zice Domnul; „Toate câte le veți cere în rugăciune cu credință le veți lua.”

Avem noi oare o astfel de credință când cerem ceva de la Dumnezeu? Cine a îndrăznit să o spună? Să nu vi se pară ciudat, fraților, dacă vă spun că noi nu credem din toată inima că Dumnezeu ne poate împlini cererile noastre. Noi cerem cu inimă îndoielnică, fără încredere desăvârșită și de aceea nici nu ni se împlinesc cererile. Înțelegem acum de ce a fost ascultată așa de repede rugăciunea sutașului; a fost făcută cu smerenie și cu credință fierbinte. Cu acestea să însoțim și noi rugăciunile, dacă vrem să fie împlinite. Cu credință tare că de la Dumnezeu vine tot ajutorul și încredințați că la El toate sunt cu puțință.

Apoi cu smerenie adâncă, cu simțământul nevredniciei noastre, știind că noi singuri, fără de Dânsul, nu putem face nimic. Credința și smerenia sunt cele două aripi ale rugăciunii. Numai acea rugăciune zboară iute la cer, care are amândouă aripile. „Credința ridică până la cer, zice Sfântul Ioan Scărarul, iar smerenia te ține să nu cazi.” Rugăciunea cu smerenie și credință poate totul; dar numai cu amândouă împreună. Fiindcă credința fără smerenie este îndrăzneală, iar smerenia fără credință este fățarnicie. Cât de legate sunt între ele smerenia și credința ne-o arată următoarea pildă.

Au mers odată niște oameni la un mare sfânt, Cuviosul Agaton, despre care auziseră că este foarte înțelept și au voit să se încredințeze de aceasta cu lucrul. „Tu ești Agaton, bârfitorul și clevetitorul?”, i-au zis ei. „Da, eu sunt cu adevărat”, a răspuns bătrânul. „Tu ești Agaton, cel curvar și mândru?”, întreabă ei din nou; iar Cuviosul le răspunde: „Da, așa sunt.” Și întreabă ei a treia oară: „Tu ești Agaton, ereticul?” La care sfântul răspunde: „Nu, eretic nu sunt.” Atunci l-au rugat aceia pe Cuvios să le spună, cum de a răbdat toate ocările, iar cuvântul eretic nu l-a suferit. Zis-a lor Cuviosul Agaton: „Cele dintâi le primesc pentru că sunt spre smerenia mea, dar cuvântul «eretic» însemnează despărțire de Dumnezeu, iar eu de Dumnezeu nu voiesc să mă despart.” (*Pateric*, Avva Agaton).

Vedeți, fraților, suferirea ocărilor este semn de smerenie, iar smerenia fără credință nu stă. De aceea, Cuviosul Agaton, care era împodobit cu smerenie, n-a voit să fie lipsit nici de podoaba credinței.

Tot creștinul are la îndemână o mare putere: puterea rugăciunii. „Cine se roagă”, zice sfântul Ioan Hrisostom, „ține în mână cârma lumii întregi.” Prin rugăciune ne învrednicim a sta de vorbă cu Dumnezeu și a primi de la El tot ce avem nevoie. De aceea și Sfântul Apostol Pavel ne îndeamnă: „Rugați-vă neîncetat!” Dar nu oricum, ci cu smerenie și cu credință tare, ca sutașul din Evanghelia de azi, și rugăciunea noastră degrabă va fi împlinită, cu darul și cu puterea Domnului și

Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Căruia I se cuvine toată cinstea, slava și închinăciunea în vecii vecilor. Amin.